

Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (TDƏŞ) təşkil etdiyi dörd günlük mediaturda iştirak etdim. Mediatür Ermənistan vandalizmini, erməni barbarlığını, Azərbaycanın dinc quruculuq siyasətini, azadlıqdan abadlığa keçidi Türk Şurasının üzvü olan ölkələrin jurnalistlərinin bilavasitə görməsinə və göstərməsinə (yazmasına) xidmət edirdi. Mən qonaqlara Vaqif Poeziya Günlərində iştirak etdiyim üçün tədbirə Şuşada qoşuldum. Mediatür iştirakçıları, o cümlədən, özbək, qazax, qırğız və digər qardaşlarımızı Şuşada salamlamaq xoş oldu. Qonaqların Şuşaya gəliş günü Qırğız Respublikasının, ertəsi gün isə Özbəkistanın dövlət müstəqilliyinin 30-cu ildönümünə təsadüf edirdi. Əgər inansa ki, bu aləmdə təsadüf yoxdur, o zaman qardaş ölkə gənc ziyalılarını Şuşada təbrik etmək lap yerinə düşdü. Digər qardaş ölkə jurnalistlərinin Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarını Şuşanın girişində qoşa dalğalanan görməsi də özünəməxsus mahiyyət daşıyırdı.

Türk Şurasının mediaturu

Türk Şurasının ölkəmizin işğal, müharibə və müharibə sonrası gerçəkliklərini əyani göstərməyə imkan verən mediatür təşkil etməsi anlaşılındır. Hər kəs razılışar ki, belə mediaturlar hər ay təşkil olunmalıdır. Qoy daha çox jurnalist həqiqətlərlə yerində tanış olsun, daha çox insan Azərbaycanı tanıсын. Çünki tanıdığca sevecəklər, inanacaq. Azərbaycan bir başqadır. Azərbaycanın Şuşası da

izahat verildi. İşğalçıların Ağdam istiqamətində 7 qat, Füzuli istiqamətində 5 qat keçilməz sədlər silsiləsi quraşdırdığını bilincə, görəncə Azərbaycan Ordusunun əks-hücumda da, sülhə məcburetmdə də nə qədər fəvqəladə uğur qazandığı bəlli olur. Amma işğalçılar Azərbaycanda onların keçilməz sandıqlarını, 30 ilə quraşdırdıqlarını 44 gün içində darmadağın edən bir mükəmməl ordu yetişdirildiyinin fərqi

şəhəri yoxdur, Füzuli şəhər yeri, Füzuli yaddaşımız var. O yaddaşdır ki, bizə ildirimsürəti ilə hava limanı tikməyi nəsib etdi. Dövlətin qətiyyəti, şəxsən dövlət başçısının prinsipliliyi, uzaqgörənliyi sayəsində hava yollarımızın, limanlarımızın xəritəsi dəyişdi. Artıq Füzuli Hava Limanına uçuş həyata keçirilib, bu gün, səhər Zəngilan, Laçın hava limanlarının da açılışı olacaq. 70 ildə SSRİ-nin, 30 il işğal müddətində işğalçı Ermənistanın

Gəncə

Bəllidir ki, Gəncə döyüş bölgəsindən çox uzaqda yerləşən, heç bir hərbi əməliyyat zərurəti olmayan, dinc Azərbaycan şəhəridir. Jurnalistlərin məhz Gəncəyə atılmış raketlərlə dağıdılmış evləri görməsi, raket zərbələrinin günahsız qurbanları – gecəyarısı yuxudaykən öldürülmüş körpələr, qadınlar, qocalar haqqında məlumatlandırılması Azərbaycanın necə ləyaqətsiz düşmən üzərində qələbə qazandığını göstərmək baxımından çox önəmlidir. Bəzən başqa – başqa informasiya agentliklərinin yanlış yönləndirməsinə məruz qalmış qardaş ölkə jurnalistlərinin çəkinən tövrlərini görürük. Görürük ki, bizim jurnalistlər onlardan müsahibə almaq istərkən könülsüz olurlar, yaxud "siyasi sual olmasın", – deyirlər və s... Ancaq döyüş bölgəsindən uzaqdakı bir qədim mədəniyyət beşiyinin heç bir hərbi zərurət olmadan, sırf təşviş yaratmaq, günahsız azərbaycanlıları öldürmək məqsədi ilə raket zərbələrinə məruz qoyulduğunu görüb, susmaq çox çətinidir. O acı mənərə artıq siyasi deyil, insani münasibət tələb edir...

Azərbaycan həqiqətləri bütün türk dünyasına yayılmalıdır

başqadır. 44 günlük müharibəmiz, müharibədəki ləyaqətimiz, müharibəsonrası ildirimsürətli quruculuq işlərimiz isə bambaşqadır... Ümumiyyətlə, hər hansı ölkənin konstruktiv mövqeli jurnalistinin işğaldan azad edilmiş bölgələrində gətirilməsi məqsədəuyğundur. Lakin məhz Türk Şurası xətti ilə təşkil edilən mediaturların öz yeri var.

Şuşada gördüklərimiz

Yaxşı xatırlayıyıq: 10 ay öncə Şuşa şəhər komendantlığını öz üzərinə götürəcəyini, bununla Şuşanı alınmaz qala edəcəyini söyləyən bir Seyran Ohanyan vardı. Azərbaycan Ordusu şahə qalxınca Ohanyan bir şəhər komendantlığına da yaramadı. Təsəvvür edin: o və ya Ohanyanlar dağların başında idi. 28 il orada möhkəmlənmişdilər və üzərlərinə gedən Azərbaycan hərbcilərinin ən yüksək rütbəlisi polkovnik idi. O polkovniklərin başçılıq etdiyi bölmələrdəki mənsuqların bir çoxu Şuşa səmtində ilk dəfə olurdu, buna baxmayaraq, onlar çıxılmaz dağlara dırmanırdı, mümkün olmayanı mümkün edirdi! Şuşada doğulmuş general-polkovnik Ohanyan və onun kimilər rəzil oldu bizim aslan-pərçaları qarşısında. Bu, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Azərbaycan Ordusunun yaratdığı tarixi gerçəklikdir.

Ohanyanlar keçilməz maneələr quraşdırmışdılar. Bu barədə jurnalistlərə Füzulidə, Ağdamda, Hərbi Qənimətlər Parkında

olmamışdılar. Bizim meğlubiyətlə barışa biləcəyimizi düşünmüşdülər. Şuşa, Laçın, Kəlbəcərə yetə bilməyəcəyimizi, ən uzağı, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli istiqamətində irəliləməklə qalacağımızı düşündülər bəlkə. Bunları ona görə yazıram ki, türk ölkə və toplularından olan qardaşlarımıza, bölgə dövlətlərinə, hər kəsə Azərbaycanın necə dəhşətli, məkrli, həyasız, arxalı düşməni yendiğini bildirməyimiz çox önəmlidir. Bilinsin ki, 44 günlük müharibənin nəticəsi əvvəl-axır Zəngəzur dəhlizinin də açılışı tamamlanacaq. O dəhlizin faydası bütün qardaşlarımızın həyatına təsir edəcək. Zəngəzur dəhlizinin işə düşməsi haqqında düşünmək bir il öncəyədək xəyal idi. Böyük xəyalı olmayanın böyük gələcəyi olmaz deyiblər. Biz yalnız xəyal qurmadıq, ordu qurdud, o xəyalın, necə deyirlər, cizgisini çəkdik, infrastrukturunu layihələndirdik. Təsəvvür edilməyən necə gerçəklik olar? İndi ildirimsürətli təmir-bərpa, quruculuq, abadlıq gedən Qarabağda yeni bir Azərbaycan möcüzəsi yaşanır. Azərbaycan dünyada, bölgədə bir çox yeniliklərə imza atıb. Azərbaycan ləyaqətlə apardığı 44 günlük müharibə ilə, Şuşanın azad olunması əməliyyatı ilə, qalib gəldikdən sonrakı dözümlü, davranışı ilə də bir örnekdir!

Dağıdılmış Füzuli şəhəri indi yenidən yaranır

Biz Zəfər yolu ilə getdik, gəldik. Zəfər yolu Füzulidən başlayır. Füzuli

Qarabağda, o cümlədən, Füzulidə, Laçında, Şuşada, Kəlbəcərdə, Ağdamda, Cəbrayılda, Zəngilandda, Qubadlıda qurmadığı infrastruktur çox qısa zamanda müstəqil Azərbaycan dövləti tərəfindən yaradılmaqdadır. Ermənistanla məsələ aydıdır – onlar vandallardır, onlar qurmaq üçün yox, dağıtmaq üçün yaranıblar. Sonunda öz uğursuz dövlətləri də başlarına ucacaq, günlərin bir günü Qafqaza gəldikləri (gətirildikləri) kimi, Qafqazdan cəhənnəm olub gedəcəklər. SSRİ kimi güdrətli bir dövlət 70 ildə Laçında hava limanı tikmişdimi? Yox! SSRİ Kəlbəcərə ehtiyac olan körpüləri çəkmiş, tunelləri açmışdımı? Yox! SSRİ Zəngilandda "ağıllı kənd"lər salmışdı? Yox! SSRİ dövründə Ağdam şəhərində 100 min əhali üçün münbit ortam yaradılmışdı? – Yox! Amma bu gün, səhər Ağdam şəhəri Qarabağın da, Azərbaycanın da, Qafqazın da ən gözəl, ən çağdaş və həm də ağıllı şəhəri olacaq! Bəlkə SSRİ-nin Füzulidən Şuşaya yol çəkmək imkanı yox idi? Müstəqil Azərbaycan 7 aya Zəfər yolu çəkdi. Yəni, ölkə, şəhər, xalq özünün olanda, dövlət milli olanda, dövlət başçısı vətəncanlı olanda belə olur: yol da çəkilib, körpü də tikilib, tunellər də açılıb, hava limanları da işə salınıb! Bax, biz bu fərqi görürük, göstəririk, öyünürük. Yeni biz yalnız müharibə aparmağı deyil, müharibədən sonrakı quruculuğu – azadlıqdan abadlığa keçidi də ləyaqətlə, şərəflə yerinə yetirə bilirik.

Ağdam

Gəncədən sonra Ağdam şəhərində olduq. Bu il martın əvvəlində etdiyim birinci səfərlə müqayisədə, maşallah, şəhər planlaması, quruculuq prosesi, infrastruktur müəyyənleşmələri açıq-aydın görünür. Çoxmərtəbəli bina tikintisi üçün işlək kran, şəhərin baş planına uyğun təməlatmalar, yeni ünvanların göstəriciləri, nişanlar Ağdamın gələcək ağ günlərinin xəbərçisidir. Qara günlərin keçmişdə qaldığına, ağ günlərin əbədi olacağına sarsılmaz inanımız var. Bu inamı bizə bəxş edən şəhidlərimizin əziz ruhu qarşısında baş əyir, torpağını öpürəm.

Bayrağımız uca, dövlətimiz var olsun!

Ağdamda Prezidentin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynovun jurnalistlərin suallarına aydın, səmimi cavabları xüsusilə yadda qalan oldu. Ənənəvi icra başçısı tipindən çox uzaq, çağdaş, səmimi, əlçatan bir rəhbər (doğrudan da, xüsusi nümayəndə) olaraq gördük Emin Hüseynovu. Prezidentin Şuşadakı xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimovu da, xüsusi nümayəndəlikdə çalışan hər iki köhnə dostu da çağdaş çağırışlara açıq, səmimi gördük, şad olduq. İşləri nə qədər müharibədən sonrakı quruculuğu – azadlıqdan abadlığa keçidi də ləyaqətlə, şərəflə yerinə yetirə bilirik.

Hərbi Qənimətlər Parkı

Mədəniyyət paytaxtından Qarabağın yeni hava limanına evsahibliyi edən Füzuli üzərindən Gəncəyə – 880 illiyi bu il qeyd olunan Nizaminin yurduna, oradan Qarabağımızın Ağdamına, oradan da ölkəmizin paytaxtı Bakıya səfər etdik. "Bizim Bakı – bizim ürək"! Qonaqların son işçi günündə ziyarətərimiz Hərbi Qənimətlər Parkından başladı. Mükəmməl konseptiyalı Hərbi Qənimətlər Parkında diqqətimizi xüsusi çəkən bəzi məqamları bölüşmək istərdim. Parkda işıqlandırma dirəkçikləri olaraq işğalçıların top mərmilərinin gillizindən, oturacaq olaraq düşmən sursat saxlanlarından (yeşiklərindən) istifadə edildi. Kiçik altlıqlar üçün silindirik qablar yenə düşmən hərbi sursatlarından seçilib, uyğunlaşdırılıb. Üzəri "Qarabağ Azərbaycandır!" şüarlı erməni hərbi texnikalarına aid çoxsaylı fərqlənənə nömrələri də, ermənilərin azərbaycanlıların mülki avtomobillərinin nömrələrindən düzəldiyi və şövqlə turistlərə göstərdiyi məlum lövhəyə sərrast cavabdır. Ziyarətçilər belə fərqli yanaşmalara əsasında da iki xalqın, iki dövlətin fərqi, hadisələrə, insana, dəyərlərə, dünyaya münasibətini açıq-aydın görə bilir. Məncə, budəfəki mediatür iştirak-

çıları məhz bu fərqi xüsusi qeyd etdilər...

Heydər Əliyev Mərkəzi

Çağdaş bəşəri sənət örnəklərinin sərgiləndiyi Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycanın qədim yaşayış məskənlərinə evsahibliyi edən nadir ölkə olduğu əyani vəsaitlərlə nümayiş olunur: Azıx mağarası, Qobustan qayaüstü abidələri və s. buna sübutdur. Azərbaycan bir sıra dəyərləri ilə yalnız aid olduğu Qafqaza, Türk – İslam dünyasına deyil, Avropaya, Qərb ölkələrinə örnekdir: – Dünya ədəbiyyatında ilk "Xəmsə"şəkilli bədii yaradıcılıq örnəyini dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi yaratdı. Dahi şairin 880 illik yubileyi şərəfinə 2021-ci il respublikamızda "Nizami ili" adlandırılıb. Şərqlə ilk diplomat qadın Aqqoyunlular dövlətinin hökmdarı Uzun Həsənin anası Sara xatun olub, ilk demokratik respublika Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətidir. Cümhuriyyət Şərqlə qadınlara seçki hüququnun verilməsi ilə də ölkəmizə bir ilk yaşadıb. Müsəlman aləmində ilk dünyəvi qızlar məktəbi Azərbaycanda açılıb. Hacı Zeynalabdin Tağıyev 1896 – 1901-ci illərdə inşaatı başa çatmaqla Şərqlə ilk dünyəvi qızlar məktəbi olmuş təhsil və tərbiyə ocağının açılmasına nail olub. Müsəlman Şərqlə opera sənətinin əsası 1908-ci ildə Bakıda

Hacı Zeynalabdin Tağıyevin teatrında göstərilən "Leyli və Məcnun" operası ilə qoyulub. Şərqlə ilk opera yazan qadın bəstəkar Xalq artisti Şəfiqə Axundovadır. Güney Avropa, Yaxın Şərq və Qafqazda ilk qadın pilot azərbaycanlı Leyla Məmmədbəyovadır. Dünya tarixində sənəyə üsulü ilə ilk neft quyusu 1846-cı ildə Bakı mədənlərində qazılıb. Dünyada ilk dəfə açıq dənizdə neft platforması Xəzər Dənizinin Azərbaycan sektorunda salınan Neft Daşları platformasıdır. Azərbaycan adına daha nə qədər ilk var... sayı-hesabı yox. Elə Heydər Əliyev Mərkəzinin özü bir ilkdir – dünyanın nadir memarlıq incisidir. Jurnalistlərin başqa bir maraq göstərdiyi yer paytaxtımızın böyük mədəniyyət məssisəsi – Bakı Kristal Zalı oldu. Qonaqlara 2012-ci ildə qısa müddətdə istifadəyə verilmiş memarlıq nümunəsi olan bu zal haqqında bilgi verildi. İstərdim ki, mediatür iştirakçılarından arzu edənlərin qatıldığı sosial media qrupları yaradılsın və o qruplarda müzakirələr gələcəkdə də davam etsin. Həmçinin belə mediaturlardan sonra bir kataloq, hansısa jurnalın xüsusi buraxılışı, yaxud kitab nəşri, sənədi film hazırlanması məqsədəuyğun olardı.